

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztik: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Debrecen-egyházmegye.

A Debreceni Protestáns Lap főszerkesztőjének kitűnő tollából e lap hasábjain vezércikk jelent meg, melyben üdvözli a magyar református Sion legújabb egyházmegyéjét, Budapest-egyházmegyét. Első szavammal hadd küldjek én is hasonló köszöntést és áldáskívánást az új egyházmegyére s hadd mondjam el, hogy mi nagyon sokat várunk ettől az új alakulattól. Hisszük, hogy hatalmas példaadást fog szolgáltatni arról, hogy az egyházak egyházmegyévé való tömörülésében mily szent erő rejlik s azok az egyes gyülekezetek, amelyek külön-külön is nagy dolgokat tudnak művelni: mennyivel nagyobb lendülete lesz építőmunkájuknak a szent közösségben. Budapest, a maga kivételes helyzetében, évtizedek óta példaként világol előttünk. Hisszük, hogy Budapest-egyházmegye oltártüze még magasabbra fog lobbanni s hatalmas fénykévéket fog szórni a nagy magyar éjszakában.

Az én szívem pedig azért dobban még hangsúlyosabban Budapest-egyházmegye híre hallatára, mert mellé szeretném írni a jelszót: Debrecen-egyházmegye! Igen. Budapest után Debrecennek kell következnie. A budapesti egyházközség mindössze 130 éves multa tekinthet vissza. Mi legalább is 400 éves multa. A történelmi pillérek tehát nem hiányoznak. Emellett megvan Debrecennek a kedvező földrajzi helyzete a Tiszántúlon. Mint a szívhez az erek, úgy futnak ide össze a kálvinizmus sugárai s a mi sikságra épült városunkra, mint hegyen épített városra, felfelé tekint egész Tiszántúl és példaadást, irányítást vár tőlünk. Debrecennek a nagy történelmi multat s örüllői helyzetet pillanatra sem szabad elfelednie.

És én úgy látom, hogy a debreceni református egyház legfőbb vezetőiben megvan a nagy felelősségérzet a multtal s jövővel szemben. — Tudomásom van róla, hogy ők is úgy látják, hogy a debreceni református egyház fejlődésének útja feltarthatatlanul az önálló egyházmegyei élet felé siet. Ezen az úton első lépés volt az egyházrészek megalkotása. Szép munka és nagy

munka volt ez; áldott hatásai szemmel láthatólag mutatkoznak. De az egyházrészek fejlődése és izmosodása a nagykorú önállóságra vezet; ezt pedig a debreceni egyházrészek éppen úgy, mint a budapesti eddigi egyházrészek is: a külön gyülekezetté alakulásban fogják elérni. Az egyházrészi élet nem elég alkalmas arra, hogy a benne élő 8—10 ezer főnyi hívő sereg kibontsa és kiterjessze benne sasszárnyait.

Debrecennek készülnie kell a nagy átalakulásra. És ez a készület tudat alatt máris megkezdődött. Szívvel kívánjuk, hogy Budapest-egyházmegye láttára, öltson határozott formát Debrecen célkitűzése s szolgáljon ez indítással jónéhány nagyobb városi gyülekezetnek. Hordozzuk imádságainkban ez Isten Lelkétől lehellet gondolatot!

Uray Sándor.

KÖZÉLET

Több gondot a papnevelésre.

Zárt internátus létesítését sürgeti a debreceni theologus ifjúság számára Uray Sándor a Debreceni Protestáns Lap egyik előző számában. „A mai rend a kintlakásokkal, az ifjúság szabadjára eresztésével tovább nem tűrhető — írja. A theologusképzésnek olyannak kell lenni, hogy a ma (és nem a tegnap, vagy pláne a tegnapelőtt) számára képezzen lelkipásztorokat!”

Zárt internátust kapunk tehát. Ez igen helyes elgondolás. Itt az ideje, hogy több gond fordítottassék a theologusképzésre, illetőleg nevelésre. Ez az, a nevelés az, melyért szó éri az egyházat. A theologus ifjúság túlságos szabadsága s szabadraerestése előbb-utóbb erkölcsi kárt vonhat maga után.

A jövő papjaira komoly felelősség és munka vár. Itt az ideje a nagyobb és lelkiismeretesebb papnevelésnek! Mi érezzük a hiányát, mi látjuk, hogy itt az egyetemi rendszer nem adja meg a speciális theologusnevelést. Mi érezzük a hiányát ennek s ezért örömmel kell fogadni e hirt. Csak azt szeretnénk tudni, hogy mit jelent a „zárt”

internátus? Talán csak nem kolostori levegőt akarnak szívatni velünk.

A másik elv a „ma“ számára nevelés. Igen, ez fontos. A tegnapszülte mai papság jókedvéből el kellene venni, anélkül, hogy emberi jogait sértenék. A ma szülöttei elé helyes, ha korlátokat állítanak, de szeretnénk kérni Uray nagytisztelű urat, hogy ne csak a theologus ifjúságot őrizze, hanem a nyáj mellett levő pásztorokat is tartsa éber szemmel, mert az igaz gyöngyök között is van hamis és azt ki kell onnan dobni.

Abádi!

TUDOMÁNY

Bevezetés a Barth Károly theológiájába.

— W. A. Visser 't'Hooft —
(Folytatás).

Barth kijelenti, hogy neki nincsen rendszere: sőt a rendszer az szerinte, amit a theologusnak mindenekfelett kerülnie kell. Másfelől azonban nyíltan beszél a maga theologiai gondolkodásának alapvető tételeiről. „Ha egyáltalán van rendszerem, — úgymond (és a rendszer szót idézőjelbe teszi) —, az csak abban áll, hogy igyekszem soha szem elől nem téveszteni azt, amit Kierkegaard az idő és az örökkévalóság közti végtelen minőségi különbségnek nevezett. Isten mennyben van, te pedig e földön (Prédikátor 5 : 2). Ennek az Istennek és ennek az embernek az egymáshoz való viszonya számomra az egyetlen témája a Bibliának is és minden filozófiának is.“

Tehát az Isten és az ember közötti viszonyról van szó. De vajjon mit tudhat meg erről az ember? Hogyan beszélhetünk és hol, milyen forrásból tudakozódhatunk erről?

Két lehetőség van itt. Először is megkérdezhetjük magát az embert és Istent megpróbálhatjuk őbenne föltalálni: az eszében, az érzésében és az akaratában, az erkölcsében és a vallásában. A modern vallástudósok legtöbbször ezen az úton jár. És csakugyan találnak is az emberben sok olyat, ami — úgy látszik — följosítja őket arra, hogy belőle egy felsőbb valóság léte következtessenek. Találnak vágyakozást egy jobb élet után, megtalálják egy tisztább és emelkedettebb emberi létforma eszményét és reménységét. Találnak a világmindenség összhangjáról tanuskodó tapasztalatokat és megtalálják az üdvösség szükségérzetét: egyszóval találnak egy csomó tüneményt, amelyek az „emberentúli“-ra utalnak. Itt azonban mindjárt fölmerül egy nyugtalanító kérdés is: vajjon hogyha az embert kérdezzük meg az Isten létele felől, hogy leszünk ebben a létben valaha is bizonyosak? Nem forog-e fenn annak a kockázata, hogy ennek az eszménynek és ezeknek a vágyaknak tulajdonképpen nincs is értelmük? Hátha csak pusztá álmodozások, agyrémek? Vagy nincsen az em-

beri életben legalább ugyanannyi ok annak a föltételezésére, hogy a mi Istenbe vetett hitünk tulajdonképpen csak egészen *alanyi* alkotás, mint amennyi bizonyíték van az Isten *tárgyi* létezésére mellett? S végül, ami még sokkal fontosabb, csakugyan Istent találjuk meg akkor, amikor az emberi szükségletek és vágyak irányában vizsgálódunk? Nem sokkal inkább csak az emberre magára bukkanunk megint rá, akár mekkora erőfeszítéssel próbálunk is megszabadulni tőle? Tudnunk kell, hogy a modern theologia egész története nem más, mint fokozatos kiküszöbölése annak, ami pedig a keresztyénségnek a szíve: törekvés arra, hogy az Istennek az ember fölött való souverainitását az embernek Isten fölötti souverainitásával helyettesítsék. Fölfedezni az Istent az emberben, Isten létét az emberből kiindulva bizonyítani: ez volt a modern theologia nagy alapgondolata.

Ha ezt a módszert egyszer elfogadjuk, ugyan miféle érvet szögezhetünk szembe Feuerbach-hal, a merő subjectivistákkal, sőt az atheistákkal? Hiszen az ő érvelésük — amelyet ma magáévá tesz ezernyi olyan keresztyén is, akik bizonytalanok az Isten létele felől és akiknek keresztyénsége csak annyiból áll, hogy „becsületes emberek“, vagy „megteszik a kötelességüket“ — megcáfolhatatlan az esetben, ha az emberből indulunk ki. Az a törekvés, hogy az Isten létének bizonyosságára az Isten utáni vágyainak alapulvételével jussunk el, épp oly lehetetlen vállalkozás, mint hogyha a sivatagban szomjazó utazót arról akarnók meggyőzni, hogy az oázis közel van — mert ő szomjazik.

Van azonban egy másik lehetőség is, amely ugyan kevésbé nyilvánvaló és nehezebben felfogható, de reménységben is gazdagabb. Ez abban áll, hogy kérdezzük meg magát az Istent, tehát kezdjük el a dolgot csakugyan a kezdetén. Az egész keresztyénség — úgymond Barth — ezen a három szón épül fel: *ἀπὸ τοῦ Θεοῦ*, vagyis: ami Istentől jő. De hogyan fogjunk mi hozzá Isten megkérdezéséhez? Erre mi képtelenek vagyunk, ha Ő maga nem szól mihozzánk. Ennélfogva a mi egész létünket döntőleg érdeklő kérdés az lesz, hogy szólott-e maga az Isten? Ha egyszer az a felelet, amelyet az ember maga adhat magának, teljességgel képtelen kielégítően megmondani azt, hogy mik vagyunk mi és kicsoda Isten, és ha egyszer ebben a kérdésben nagyobb világosságot egyedül csak abból remélhetünk, hogyha Isten maga felel: akkor nyilván minden gondolkodásnak az lesz az alapvető problémájává, vajjon szólott-e hát maga Isten? Erre pedig a feleletet nem adhatja meg sem a theologia, sem egyéb tudomány, hanem csak Isten maga: „Az Ige testté lett.“

En úgy látom, ebben mutatkozik meg a Barth nagy ajándéka a theologia számára: új formában vetette föl azt a kérdést, hol található meg a keresztyénségben a tekintély. Mert ez a kérdés — akár elismerjük, akár nem — mindennél előbbrevaló. Napjainkban ugyan

sokszor elhallgatták, de csak azért, mert volt rá kielégítő feleletük. Minekünk szembe kell néznünk ezzel a kérdéssel, mert ez fogja meghatározni egész gondolkodásunkat és minden jövőbeli tevékenységünket.

Barthot az e kérdésre adott különböző modern feleletek mind nem elégítik ki. Valamennyit elveti, mert valamennyi nagyon is emberi, azaz egyiknek sincsen *isten*i tekintélye. Az, hogy a római egyház a tekintélyt a látható egyházzal azonosítja, a fundamentalizmus a Biblia betűjével, a liberalizmus a vallásos tapasztalattal: mind nem kielégítő, sőt még csak nem is keresztyéni felelet. Mert hiszen ezek mind csak emberi, nagyon is emberi pótlékai az Isten tulajdon tekintélyének. A látható egyház emberi egyház, a Biblia emberi könyv, a vallásos tapasztalat emberi tapasztalat. Aki pedig emberit mond, az *viszonylagost* mond, nem pedig *istenit*.

Dehát akkor hol találjuk meg a tekintélyt? Ismételjük: ott és csak ott, ahol Isten maga beszél. A valódi tekintélyig nem bírunk más-ként eljutni, csak úgy, hogyha megkiséreljük a lehetetlent: azaz, hogyha Istenből és nem magunkból indulunk ki. És a hit éppen ezt cselekszi meg: megfordítja a szerepeket s az Isten valóságában helyezkedik el. A hit az a nagy mozdulat, amellyel fölemelkedünk az emberi lét síkjából a valóságnak egy másik síkjába; az az aktus, amellyel az emberéletben Istené lesz a tekintély. Mindez azonban magyarázatot kíván, mert sok súlyos kérdést ébreszt föl. Miféle viszony van az Isten beszéde meg az embernek Istenről szóló beszéde közt? Mi az az Isten beszéde és hol lehet azt megtalálni? Micsoda az Isten kijelentése? Hogyan jut el az ember annak a megismerésére?

Próbáljunk behatolni a Barth gondolkodásába mindezen problémákat illetőleg.

(Folytatjuk.)

MEGBESZÉLÉS

Újabb hozzászólás a 7—18 évesek vallásválttatása kérdéséhez.

I.

A 7—18 évesek vallásválttatása kérdéséhez írott cikkemhez szerkesztői megjegyzések fűzettek. Legyen szabad ezekre egészen röviden az alábbi észrevételeket tennem.

A törvényt magyarázat első eszköze a nyelvtani értelmezés, másszóval a betűmagyarázat. Az 1894: XXXII. tc. 4. §-a a kivétel alkalmazását világosan ahhoz a feltételhez köti, hogy az egyik házastárs a másik házastárs vallására tér át, úgyhogy a házasság egyvallásúak házasságává válik.

Ha a kivétel alkalmazását, vagyis a 7—18 éves családbeli gyermekek fakultatív vallásválttatását gyámhatósági beleegyezés mellett

más előfeltétel mellett is megengedjük, pl. az esetben is, ha az eredetileg különböző vallású házaspár egy olyan közös vallásra térnek át, amely előzően egyik házastársnak sem volt vallása, úgy a kivételes jogszabályt analogia útján kiterjesztőleg magyaráztuk, ha mindjárt azt mondjuk is, hogy magyarázatunk megszorító, csaknem betűszerinti.

A törvény 4. §-ában foglalt előfeltétel nyelvtanilag is, logikailag is világos és félre nem érthető, voltaképpen nem is szorul magyarázatra.

Ha a cikkben tárgyalt belügyminiszteri véghatározat okfejtése helytálló volna, úgy a benne foglaltakhoz hasonló megfontolások a 7—18 éves gyermekek vallásválttatását akkor is meg kellene engedni, ha az eredetileg egyvallású szülők utóbb közös elhatározással egy másik vallásra térnének át. Ezt a gyakorlatot talán maga Kun Béla tisztelt barátom sem akarja inauguráltatni.

Az ő fejtegetését azonban nem mondhatom minden alap nélkülinek. A törvény 4. §-a valóban pongyolán van szövegezve. Pl. a bevezető szavaknak (A 2. §-ban foglalt szabály alól eltérésnek később csak akkor van helye, ha...) nincs értelmük, mert a 4. §-ban egyáltalán nincs eltérés a 2. §-ban foglalt szabálytól, mert hiszen, ha a házasság egyvallásúak házasságává válik s a gyermekek a szülők közös vallását követik, akkor is megáll a főszabály, hogy a gyermekek szülőik vallását nemök szerint követik.

Ha de lege ferenda tárgyalnánk a szakasz szövegéről, én is törekedném olyan szövegezésre, amelybe az eredetileg különböző vallásfelekezethez tartozott, de utóbb közösen egy más vallásra áttért szülők esete is belefér.

Kisebbségi helyzetünknel fogva kisebb bajnak tartom, ha a 4. § kivételes rendelkezése csak az ott körülírt egyetlen esetben érvényesül s más esetekben — még ha a méltányosság sérelmével is — megmaradunk az elzárkózás álláspontján, mert ha a kiterjesztő magyarázatnak tág kaput nyitunk, egyszerre ott fogjuk magunkat találni, hogy a család vallási egységének kívánatos megvalósítása címén a gyámhatóságok minden elképzelhető és elképzelhetetlen esetben beleegyezéseket fognak adni a gyermekek vallásválttatására s hiába lesz minden küzdelmünk, nem fogunk új határmegyét vonni tudni, a törvényes határmegyét — meg nem fontolva — átlépven.

Annak a szemléltetésére, hogy nem gyötörnek rémképek, felemlíték egy megtörtént esetet, ahol a gyámhatóság engedélyt adott egy nyolcadfél éves református leányka vallásválttatására, mert a gyermek református édesanyja elhalván, a római katolikus vallású apa római katolikus nővel kötött újabb házasságot s az újabb házasságból is születvén gyermekek — természetesen római katolikusok —, a család vallási egységét a kis eretnek jelenléte turbálta s mert egyébként sem volt senki a családban, aki

a gyermek vallásos nevelését protestáns szel-
lemben biztosíthatta volna.

Az okfejtéssel szembeállított példába minden bizonnyal egy kis tévedés csúszott be, mert a kétéves fiú apjának, a háromhónapos leánya pedig anyjának új vallását már az 1868: LIII. tc. 14. §-ának általános szabályánál fogva követni fogja. Azt pedig, hogy a 7—18 éves gyermekek, akik pedig saját személyükben nem kerültek egy buzgó református papnak a kezeügyébe, megmaradnak — a szülők áttérése után is — meggyőződésből követett régi vallásukban, a törvény valódi szellemének megfelelő eredménynek tekintem.

Kun Béla tisztelt barátom tiszteletreméltó érvelése után is megmaradok a magam álláspontján.

II.

A fejlemények sokkal hamarabb igazolták aggodalmamat, mintsem kívántam volna.

Újabb hozzászólásomban odanyilatkoztam, hogy ha a cikkben tárgyalt belügyminiszteri véghatározat okfejtése helytálló volna, úgy a benne foglaltakhoz hasonló megfontolások alapján a 7—18 éves gyermekek vallásváltoztatását akkor is meg kellene engedni, ha az eredetileg egyvallású szülők térnének át utóbb közös elhatározással egy másik vallásra.

A Magyarország f. évi január 21-i számában olvassuk a következőket:

„A belügyminiszter elvi döntése a gyermekek vallásváltoztatása ügyében. Nem katolikus szülőknek a katolikus hitre térése esetén eddig nehéz helyzetet teremtett a hatóságoknak az a gyakorlata, amely szerint a hét évet betöltött gyermekek nem követhették szüleiket a katolikus egyházba. Gyámhatósági engedélyt is csak ritka helyen adtak. A belügyminiszternek egy mostanában kelt döntése szakít az eddigi gyakorlattal. Az történt ugyanis, hogy egy izraelita házaspár áttért a katolikus vallásra és mivel két gyermeke már betöltötte hetedik életévét, a szülők az árvaszéktől a gyámhatósági beleegyezés megadását kérték, hogy a gyermekek a szülők közös vallására áttérhessenek. Az árvaszék elsőfokú véghatározatával a gyámhatósági beleegyezést megadta és a közigazgatási bizottság gyámügyi felelősségi küldöttsége másodfokú véghatározatával az árvaszék határozatát változatlanul hagyta. A másodfokú véghatározat ellen az illetékes izraelita hitközség felülvizsgálati kérelemmel élt, ezt azonban a belügyminiszter elutasította. Megokolásában kifejti a miniszter, hogy bár az 1894. évi törvény csupán a házasságkötéskor vegyesvallású szülők házasságának egyvallásúvá válását tartotta szem előtt, mégis joghasonlatosság elve alapján alkalmazandónak találta az idézett törvény 4. §-ának rendelkezéseit a felhozott esetben is. Annak következtében ugyanis — mondja a továbbiakban a megokolás —, hogy az 1868. évi törvény értelmében a hét éven aluli gyermekek nemük szerint minden esetben követik a más vallásra áttért szülőt,

teljesen indokolatlan visszasságok állának elő, ha az 1894. évi törvényben a hét éven felüli, de 18 éven aluli gyermekekre vonatkozólag foglalt rendelkezés, ellentétben a törvény által alapul elfogadott azzal az elvvel, hogy a közös-vallású szülők gyermekeit a szülők vallásában kell nevelni, nem alkalmaztatnék a jelen esetben. A gyámhatóság csak olyan esetekben tagadhatja meg beleegyezését, amikor a vallásváltoztatás a gyermek lelkiéletére és valláserkölesi felfogására káros hatással lehetne. Az adott esetben ez a veszély nem forog fenn, sőt éppen az eset körülményei teszik indokolttá a miniszter elvi álláspontjának alkalmazását.“

A belügyminiszter úr tehát, elismerem: logikusan, de állítom: törvényellenesen tovább megy a megkezdett úton. Hasonyszerűség útján terjesztgeti a törvény kivételes rendelkezéseit. Joggal tesszük kérdésbe: lesz-e ezen az úton megállás?

Dr. Benedek Zsolt.

*

A példamba nem csúszott be tévedés. Sőt éppen azt akartam vele illusztrálni, hogy milyen abszurd következtetéshez vezet az 1894: XXXII. tc. szóbanforgó szakaszainak *betűszerinti* értelme.

A 2. § így szól: „Az 1. §-ban körülírt megegyezés hiánya esetén a gyermekek a szülők vallását követik, illetve abban neveltetnek, amennyiben ez a vallás a bevettek vagy törvényesen elismertek közé tartozik.“

Ennyi és semmi több.

A 4. § erre mondja azt, hogy:

„A 2. §-ban foglalt szabály alól eltérésnek később *csak akkor* van helye, ha az egyik házastárs a másik vallására tér át, úgyhogy a házasság egyvallásúak házasságává lesz. *Ez esetben* a születendő, valamint a hét évet még be nem töltött összes gyermekek a szülők közös vallását követik, illetőleg abban nevelendők.“

E két törvényszakasz összevetése szerint tehát a zsidó férj és unitárius feleség együttes áttérése esetén a kétéves fiúnak és a fél éves leánynak zsidónak és unitáriusnak kellene maradni, mivelhogy *csak abban az esetben* követik a hét éven aluli gyermekek a szülők közös vallását, ha az egyik házastárs a másik vallására tér át.

Jól tudom, hogy az 1868: LIII. tc. mit rendel, azt is, hogy a 14. §-t az 1894: XXXII. tc. 8. §-a hatályban tartotta. De ez ismét csak annak a bizonyossága, hogy az 1895: XLIII tc. 4. §-a nem azt akarja mondani, amit betűszerint rendel. Mert íme nyilvánvaló, hogy a kétéven aluli gyermek nem *csak akkor* követi a szülők közös vallását, ha az egyik szülő a másik vallására tér, hanem akkor is, amikor mind a ketten egy harmadik vallásra térnek át. Egyébként Benedek Zsolt is mondja, hogy ez a törvény pongyolán van szövegezve. Azért nem lehet tehát a betűjéhez ragaszkodni.

Abban egyetértünk Benedek Zsolttal — s ebben szoros a magyarázat —, hogy a hétéven

felül és 18 éven alul levő gyermek csak akkor térhet át a szülők közös vallására, amikor a szülők egyvallásúakká lettek.

Tehát az ő példája nem talál, mert abban nem a szülők lettek egyvallásúakká, csak a házastársak. Az ő példájában tehát nyilvánvaló törvénysértés történt, olyan, amit még kiterjesztő magyarázattal sem lehet kimagyarázni.

Kun Béla.

Nem a nyomor sok, csak a jóltevő kevés.

IRODALOM

Ecsedy Aladár: A töviskoronás Király. Vargha Tamás előszavával. (Jézus életének utolsó eseményei. Bibliamagyarázat-vázlatok, különös tekintettel a vasárnapi iskolákra.) Apostol János kiadása. Sylvester-nyomda, 1931. Ára 3 P 90 f. 182 oldal. — Ecsedy Aladár nevét már előnyösen ismerjük, a Jó Pásztor című kötetéből. Mostani művével nem nagy igényeket akar kielégíteni: a vasárnapi iskolás gyermekekhez szól elsősorban; bár e sikerült kis kötetet bibliakörben s családi áhitatokon is használhatjuk. Igazat adunk az Előszónak: szerző jól ismeri a Mestert és a gyermekeket, így méltó reá, hogy őket egymáshoz vezesse. A Virágvasárnap és Áldozócsütörtök közötti eseményeket 39 igen ügyesen megválasztott és csoportosított magyarázatban közli. Új megfigyelései vannak. Módszeresen halad a tárgyalásban s ügyesen illusztrál; a tanulságokat is mindig kifejezetten előnkbe állítja; sőt megjelöli az alkalmas énekeket is. Jó lélekkel tudjuk ajánlani a belmissziók munkásainak. Bárcsak minél több hasonló könyv forogna közkezen s egyengetné az Isten fiához vezérlő utat. U. S.

HALOTTAINK

Császy Gábor nyug. tanító 42 éves korában, 6 évi súlyos szenvedés után január hó elején Hajdúszoboszlón meghalt. Egy évig Berettyószentmártonban tanított s 1911-től szülőföldjén, Hajdúszoboszlón volt egyházának hűséges és szorgalmas tanítója. 1927 őszén gyógyíthatatlan betegsége miatt nyugdíjaztatott. Temetése január 18-án ment végbe rokonai, kartársai és jóbarátai részvéte mellett.

KÜLÖNFÉLÉK

D. Dr. Baltazár Dezső püspök hirdette az Igét január hó 23-án a Szilágyi Dezső-téri református templomban tartott vallásos-estélyen. Beszédében a pénz hatalmát állította be a biblia távlatába.

Vitaest a debreceni KIE-ben. Január 17-én tartotta meg a KIE ez évben első, az ifjúság

körében közkedvelt vitaestélyét. Az előadó dr. Soós Béla Dóczi-intézeti tanár volt, aki az ifjúság egyik nagyfontosságú kérdéséről, a barátságról tartott közvetlen előadást. E vitaestéket a KIE az ifjúság részére minden hónapban meg fogja rendezni, melyeken az ifjúságot érdeklő fontos kérdések megvitatásai fognak tárgyalatni.

A debreceni esapóuceai egyházzrész január 24-én keresztyén kultúrestélyt tartott az egyházzrész otthonában. A kultúrest keretében dr. Balogh Béla törvényszéki tanácselnök tartott rendkívül mélyenjáró, etikai kérdéseket érintő előadást a „Bírói ítélet és keresztyénség” címmel. A műsort zongora-, hegedű- és ének-szám egészítette ki. Megnyitó és zórászavakat dr. Danesházy Sándor lelkész mondott.

A debreceni nyilastelepi egyházzrész s annak kebelében működő Lorántffy Zsuzsánna Nőegylet és Leánykör által vallásos ünnepélyt tartott január 24-én délután 5 órakor a megnagyobbított iskolateremben. A gazdag műsor kiemelős száma dr. Lencz Géza egyetemi tanár, megválasztott tanácsos előadása volt, aki „A keresztyénséget fenyegető veszedelem” címen szólt a kommunizmusról és a keresztyénség kötelességeiről.

A szegedi református egyház kiváló és nagymunkásságú lelkésze, Bakó László január hó 17-én Debrecenben volt s délelőtt és délután a Kistemplomban hirdette az Igét. A begyűlt perselypénz, kb. 100 pengő, a szegedi „Új magyar hajnal” templom felépítésére szolgál.

A kecskeméti református egyház presbiteriuma a Muraközy Gyula Budapestre távozásával megüresedett második lelkészi állásra dr. Vass Vince enyingi lelkipásztort, volt pápai theologiai tanárt ajánlotta. A másik jelölt, Okos Gyula, levélileg bejelentette az egyháztanácsnak, hogy a jelöltségtől a kecskeméti egyház békessége érdekében visszalép. Így bizonyosra vehető dr. Vass Vince meghívása. A kecskeméti lelkészi állás október 1-én lesz elfoglalandó.

Amit a rovásunkra írnak fel... A minap egy ismerősöm méltatlankodva mesélte el ezt a történetet. Az egyházi hivatalba bejelentette egy ifjú pár az esketést. Délután 4 órára kérték a papot a házhoz, miután lefizették a nyolc pengő fájdalomdíjat. A násznép türelmetlenül várta a négyet, de meg kellett várni az ötöt is, sőt mikor öt után az eskető lelkész keresésére indultak, a Tégláskertben találták, amint éppen esketett. S a 4 órára kitűzött esketés csak 6 órakor ment végbe. Közben a násznép elment nagy méltatlankodva. Kiderült, hogy az a lelkész azon a délután három esketést végzett. Nem szabad sem az eskető papokat így megterhelni, sem pedig a násznépet így megvárakoztatni, mert ez szemet szúr s a mi rovásunkra írják fel... S.

Laptulajdonos: Dr. KUN BÉLA.

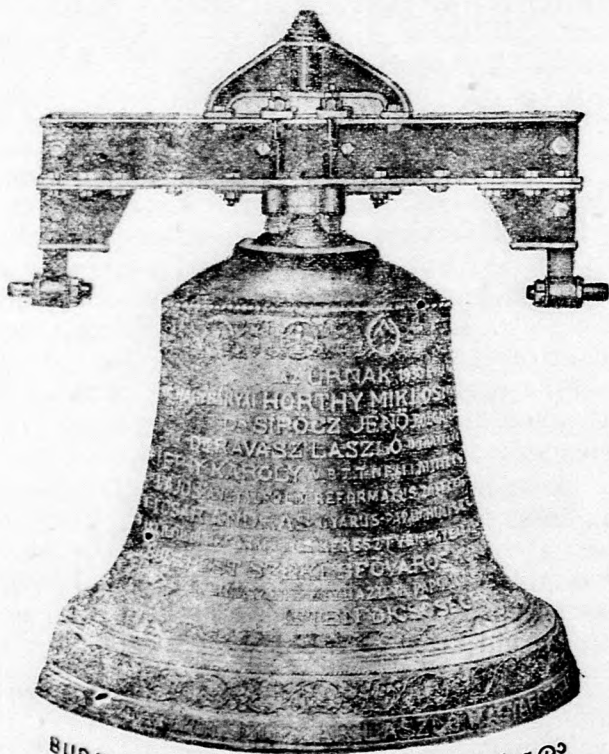
Magyarország aranykorsorús mestere

Szlezák László

harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár

BUDAPEST, VI., FRANGEPAN-U. 77. SZ.

Telefon: Aut. 919-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál.

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET D. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél

Az 1900. évi párisi világiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése
Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitűnő fűtőképességű magyar „Perpetuum“-kályhák.
Magyar gyártmányú zomanc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.
Telefon 6. és 15-48.

**Fali olvasótáblák,
mozgatható betűk,
szemléltető képek.**

Ligárt M.: Fali olvasótáblák az ABC-hez, a
7 darab lap 3.—
a 7 darab vászonra felhúzva, akasztóval
ellátva 38.—

Vezérkönyvek.

Ligárt M.: Útmutató az Ábécéhez 3-20
Bodor D.: Tanácsadó az Ábécéhez 3-60
Ligárt M.: Beszéd- és értelemgyakorlatok
vezérkönyve, I—IV. o. 9-60
Ligárt M.: Magyar nyelvi vezérkönyv, II—VI. 10-40
Ligárt M.: Számítási vezérkönyv, I—VI. o. 10-40
Somorjai L.: Tornatanítási vezérkönyv, I—VI. 5-50
Szele M.: Vezérkönyv a vallástanításhoz . . 2-80

Népiskolai egységes vezérkönyvek.

Szerkesztik: Quint József és Körösi Henrik.

Molnár Oszkár: A tanítási módszer történeti
fejlődése. Quint József előszavával 3—
Fodor Ferenc: A magyar elemi népiskolai föld-
rajzi oktatás 4—
Quint—Stelly—Stolmár: A természeti és gazda-
dasági ismeretek tanítása a III—IV. osztá-
lyban 6-40
Quint—Drozdý: A beszéd- és értelemgyakorla-
tok tanítása az I. osztályban 9-20
Háros—Körösi: A magyar fogalmazás vezér-
könyve 4-40
Quint—Drozdý: A beszéd- és értelemgyakor-
latok tanítása a II. osztály számára . . . 10—
Berwaldszky—Tscheik: A rajzoktatás vezér-
könyve. Sajtó alá rendezte: Luttor Ignác 16—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a beszéd- és
értelemgyakorlatokhoz 4—
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a helyesírás
és magyar nyelvtan tanításához 3-60
Berta—D. Paál: Új vezérkönyv a természet-
rajz, gazdaságtan és háztartástan tanítá-
sához 2-80
Bíró K. L.: Gyakorlati példatár a fogalmazás
tanításához, II., III., IV. és V—VI. oszt.
együtt, osztályonként, a 1-20
Vallástanítási és egyházi énektanítási tanterv
és utasítás, 1929. évi kiadás. (A református
Egyetemes Konvent kiadványa) 1-20
Straub—Vadász: A számolás és mérés tanítá-
sának vezérkönyve 4-80
Móczár M.: Vezérkönyv a természetrajz, gaz-
daságtan és háztartástan tanításához,
III—IV. oszt. számára 3—

„MÉLIUSZ“

könyvkereskedés

Debrecen, Ferenc József út 26.